

ROK 1940.

PAŇKŮ HASIČSKÉHO SBORU V ROZTĚŽI

František Pohlík pater

Jaroslav Beníš
pohlavník.

Bedřich Hrucl

Přibek Frant.

Karel St.

Janek Josef
starosta
J. J. J. J.
předseda

Čekumský plikm

Matoušek Franta.

str. Kolář,

Zdeněk Josef
podvčitel.

Dražekoupiš Fr.

Bílík Oldřich

Jaroslav Smutný

Mich. Josef
strážník

Úvodní strana hasičské kroniky

PAMĚTI
HASIČSKÉHO SBORU
V
ROZTĚŽI

ROK 1940

Rohlík František, velitel
Šimek Josef, starosta
Zdeněk Josef, podvelitel
Beneš Jaroslav, pokladník
Beneš Josef, jednatel
Drahokoupil František
Herel Bedřich
Chlumský Milouš
Bílek Oldřich
Pulkert František
Kratochvíl František
Smutný Jaroslav
Kadlec Stanislav
Kolář Antonín
Zich Josef, strojmistr

Povinnosti za dost prvního zapisovatele hasičské kroniky v Roztěži

***Josef Folprecht, narozen prvního února roku jeden tisíc osm set osmdesát pět,
jako syn Josefa Folprechta, domkáře čp. 16 ve Lhotě Staňkově u Sobotky.***

***Navštěvoval pětiletou obecnou a měšťanskou školu v Sobotce.
Po skončení školní docházky odebral se na řemeslo do zahradnictví Josefa Šolce ve
Velvarech. Po tříletém učení působil v Kutné Hoře a v Drážd'anech v Německu.
V roce 1906 byl odveden k 12. praporu polních myslivců, posádkou v Cavalese v Jižním
Tyrolsku.***

***Po třech letech vojenské služby vrátil se zpět do Kutné Hory a po několikaměsíčním pobytu
na starém místě přijal další svou zahradnickou činnost, v březnu roku 1910, na zámku
v Roztěži.***

***V roce 1914, při vypuknutí světové války byl povolán k svému vojenskému tělesu, s kterým
prodělal tuhé válečné šarvátky na různých frontách této čtyřleté světové války.***

***Po ukončení tohoto světového zápolení vrátil se jako desátník v záloze zpět do Roztěže.
V roce 1919 se přizemil do čp. 11 a vzal si za manželku Růženu, rozenou Bydžovskou
v Roztěži a tímto krokem přeměnil svůj životní stav ze zahradnictví na rolnictví.***

***Při založení hasičského sboru v Roztěži bylo mně pověřeno vésti tuto pamětní knihu,
což činím v mém skrovně zbývajícím volném čase pro památku všech občanů v Roztěži.***

***„Proto přál bych sobě
až budu ležet v hrobě
by dílo nezaniklo
ba spíš potomkům v duši vniklo“***

Vlasti zdar

Folprecht Josef

Bližnímu k ochraně!

Úvod

Tato pamětní kniha hasičského sboru v Roztěži začíná v době ohromných politických převratů ve světových událostech, které se týkají též i našeho národa českého. Není možno sepsati vše dle přání srdce národa, pročež se musíme omeziti pouze jen na záznamy týkající se našeho hasičského sboru.

Tyto hasičské paměti buďte přijaty s láskou a pochopením nejen každého bratra hasiče, ale též i každého občana vesnice. Naši dědové nám vypravují o svých zážitcích ve svém dětství, které rády posloucháme, to však nestačí pro zachování příštím pokolením.

Mnohé se vytratí z mysli a upadá tak v zapomenutí. Proto hasičská kronika je historickým dokumentem a je to poklad hasičského sboru. Proto volám „milí bratři, veďte stále tuto pamětní bibli, neb v tom jsou zapsány dějiny pro příští generace“!

V této kronice je skryta duševní posila pro všechny. Kdo ve volných chvílích vezmou tuto hasičskou kroniku do rukou, jistě vzpomenou na mnohé krásné chvíle zažité v minulosti. Mnohem více nám budou vděční za tuto práci naši potomci. Na to se spolehněte, ale na vděk dnešní generace nečekejme.

Chceme jíti po stopách bývalých našich bojovníků ve světové válce roku 1914 – 1918, kde byla svornost, bratrství a láska k bližnímu a za tím cílem založili jsme hasičský sbor v naší osadě. V paměti mějte tato významná slova a do budoucnosti vždy pochopení pro naše i budoucí lepší bytí v naší drahé vesnice Roztěži.

Průpravou k tomu všemu nám buď náš nově založený hasičský sbor, o který se zasloužili v plném pochopení naši první činovníci a zakladatelé toho času v Roztěži. Proto v nezlomném zdaru přejeme ze srdce všem bratrům činovníkům a celému sboru „Bůh žehnej tomu dílu, vlasti zdar“!

Folprecht Josef, t.č. kronikář

Náš kraj a naše víska

Uvádím malý výklad o naší vesničce Roztěži v březnu roku 1910, jak jsem ji shlédl při mém příchodu do této nádherné krajiny. Jistě každý má nejraději své rodiště a rád vzpomíná na své dětství, v kterém prožil své mládí tam, kde se plně vyskotal. Není každému možné, aby mohl zůstat stále tam, kde se zrodil. Každý má jiný životní cíl. Někdo zůstane věren, jak poměry dovolují, svému rodišti, jiný musí se s odvahou pustit do světa hledat svůj druhý domov.

Tak se stalo též se mnou. Shlédl jsem různé kraje, chudé i bohaté, hezké, upravené návsi i nepořádné. Můj příchod do Roztěže jsem zastihl v době, kdy přestavba zámku již byla dokončena a prováděla se již jen úprava vnitřní. Upravoval se park a prostranství okolo zámku. Cesta, která vedla od kříže přes ves k zámku byla v žalostném stavu tak, že po ní nebylo možné jezdit. Tato cesta byla rozkopána a upravena na sjízdnou silnici a tím návěs nabyla pěkného vzhledu.

Osada čítala 27 popisných čísel. Polovina z nich ještě z dřevěného roubení a mimo panské budovy, kryté došky. V roce 1910 byly postaveny byty pro deputátníky ode dvora, a to čp. 27, 28 a 29. Po přestěhování deputátníků do nového bytu, bylo zbořeno čp. 26 na modřínové aleji za čp. 25, které prodal velkostatku Poupě Josef a materiálu bylo použito na stavbu zámeckého skleníku.

Dále bylo zbořeno čp. 24, které patřilo Františkovi Opaskovi, který rovněž to prodal velkostatku. Jelikož vedla cesta veřejná kolem zámku na albrechtickou silnici, rozhodl se majitel zámku, svobodný pán baron Karel z Dalbergu pro nerušenost zámeckého klidu, uzavřít tuto cestu. Za tím účelem koupil čp. 3 od Aloise Dytrycha, které se nalézalo na severní straně zámecké školky nad čp. 4. Toto číslo popisné bylo též zbořeno a bylo započato se stavbou silnice, která odbočuje vpravo u čp. 5 a vede podél školky směrem přes les, kde se připojuje na Albrechticko-Poláneckou silnici.

Světová válka roku 1914 přerušila tuto stavbu, píše se rok 1940 a silnice dosud není dokončena. Dále bylo zbořeno čp. 17, které se nalézalo v „bažantnici“.

Malebný obraz skýtal každému návštěvníku Roztěže tento kraj. Opravdu, kdo má smysl pro krásu přírodní, v tomto koutě ji najde. Malé zákoutí hrboleté, několika potůčky protkané, kol dokola lesnaté a uprostřed v tomto malém ráji od severu k jihu, jak jsem již uvedl, probíhá nová upravená silnice.

Podél silnice, která od kříže až k zámeckému parku po obou stranách je vysázena košatými lípami. Toto lípové stromořadí v době květu skýtá příjemnou vůni a sladkou pastvu milionům včeliček. Na této silnici blíže zámku po obou stranách stojí od nepanšti staré domky a okolo nich se rozprostírají menší a větší ovocné pěkné zahrady, které v době květu skýtají malebný obraz a nádhernou podívanou na doškové střechy, které jsou v zeleni stromů přikrčeny jako kupy sena. Pod těmito doškovými střechami žije trochu hašteřivý, ale celkem dobrý venkovský lid, svým prostým, nenáročným životem.

Na severní straně vísky Roztěže, na „dolečkách“, je postavena kaple, zasvěcená k uctění Panny Marie, ke které třikráte do roka přichází procesí a davy poutníků ze širokého okolí. Blíže této kaple stojí Dlouhá budova, bývalé staré lázně, nyní již zrušené. Tato restaurační budova skýtá každému zavítavšímu návštěvníku a poutníku odpočinek a v parném létě pod

košatými lípami příjemný chládek a čerstvé osvěžení. Každého s uctivostí uvítá hostinský Karel Šanc, který na svých půllitrech, převzatých od svého předchůdce, měl ve znaku „ukradeno v Roztěži“.

Různá názvosloví některých míst v osadě, které se stále udržují a úsudek jak vznikly tyto názvy, není u některých dostatečně znám, proto uvádím jen jejich jména a sice „Za humny, neb za zahrady“, „na ovčáče“, „u jeřábu“, „na Matyldě“, „na dolečkách“, „na mechovce“, „u březinky“, „v šedivousku“, „bažantnice“, „u jordanu“, „na ohradě“, „u jezírka“, „v krejčovce“, „na Berneškách“, „v červinkách“, „na Hálovce“, „u staré studně“, „u Prokūpka“, „na dolíku“, „u p. Krista“, „na letničku“, „na modřince“, „u vápenky“.

Také při parcelaci roztěžského dvora roku 1921 vznikl nový název, a to uprostřed pole proti hostinci u „Lipska, to v místě kamenitém, na bídě“.

Roztěžské zahrady skýtaly hojně ovoce, mělo dobrou pověst a proto bylo vyhledáváno sadaři. Podhradní ovoce se u některých občanů zpracovávalo na nápoj zvaný mošt. A kdo neměl obživu ze svého hospodářství, přivydělal si u dvora neb u lesnictví. V čísle 12 byl panský hostinec, pachtýřem byl Václav Bílek, který hasil roztěžskou žízeň. Na malešovské pile, která patřila velkostatku, byla zřízena elektrárna, z níž vedla primerní síť po celé třešňové aleji na malou alej třešňovou od „bažantnice“ k zámku a udržovala zámek elektrickým proudem. Po dokončení přestavby zámku přestěhovala se vrchnost na zámek trvale.

Bratři, važte si a buďte hrdi na svou rodnou vísku, obzvláště ti, kteří jste v ní rozeni a dbejte, aby dobrá pověst se šířila nadále o roztěžském malém ráji, v našem kraji českém a přičiňte se pro lepší úpravu, s kterou zkrášlíte více vzhled naší osady. Vaši potomci nás budou následovat a budou vám za to vděční. Vzpomínat budou na ty, kteří měli pochopení o povznesení a zkrášlení naší drahé domoviny. s porozuměním a láskou se připojují a navážou na cestu, započatou svými předky, kteří nestáli stranou, nýbrž měli vytčený cíl do kulturního vývoje všech našich občanů. Méně hašteření, ale zato více práce spojenými silami pro všechny a všem našim spoluobčanům.

Náš první hasičský sbor v Roztěži

V první řadě od leva:

bratr pokladník Beneš Jaroslav, bratr podvelitel Zdeněk Josef, bratr starosta Šimek Josef, bratr velitel Rohlík František, bratr jednatel Stanislav Beneš, bratr zbrojmistr Folprecht Josef

V první řadě od leva:

bratr hudec Smutný Jaroslav, bratr četař Chlumský Milouš, bratr Drahekoupil František, bratr Kadlec Stanislav, bratr Kratochvíl František

V třetí řadě od leva:

bratr strojmistr Zích Alois, bratr Kolář Antonín, bratr četař Bílek Oldřich, bratr hudec Pulkert František

První hasičské náčiní se pamatuje jedna voznice na přivážení vody a několik k tomu účelu dělaných džberů, několik strhovacích háků a několik žebříků. Toto všechno primitivní hasičské náčiní na svou dobu také jako malá vymoženost, mělo svůj stánek podél silnice u s. Jana v roce 1939. Ve stavu shnilém to bylo prodáno, háky a žebříky byly uloženy t.č. v čp. 5.

Ještě v letech 1900 byly v Roztěži mimo zámek, lesní úřad, lázně a dvůr vesměs dřevěná stavení krytá došky. V některých okolních vesnicích byly již založeny hasičské sbory se stříkačkou a proto se pomýšlelo i v Roztěži na zakoupení takové stříkačky. Okolo roku 1901 byla koupena čtyřkolová stříkačka ruční, která sloužila k hašení místních požárů. Hasičského sboru zde nebylo, ale když bylo třeba, zajeli jsme si i na delší cestu přes pole k požáru, abychom ukázali, že nejsme sice hasičský výkonný sbor, ale že máme pochopení, chceme a dovedeme i tam pomoci bližnímu, kde toho je nejvíce třeba.

Ovšemže jsme jeli na vlastní nebezpečí, každý ve své kůži. Byli jsme tomu povděční, když jsme dostali nejednou pochvalu za dobrý zásah naší dobrovolné pohotovosti. Naše stříkačka neměla žádného ochránce, bylo jí užíváno k všelikým účelům, jako čerpání vody ze studní, sklepů atd., proto také rychle chátrala. Neměla svůj vlastní stánek a proto putovala z místa na místo, kde bylo pro ni místo a kdo dobrovolně se jí ujal jako žebřáka prosícího o almužnu a nocleh, ačkoliv nám sloužila v největším nebezpečí k ochraně našich majetků.

Taková stříkačka bez vlastního stánku nemohla být vždy připravena k okamžitému zásahu. Také bylo málo těch, kteří by stříkačce hned porozuměli, neb žádné cvičení se nekonalo. Ze žertu bylo často říkáno, má ve stříkačce brambory anebo, že v ní sedají slepice, což také někdy pravda byla. Ať to bylo tak anebo onak, začalo se uvažovat o postavení hasičské kolny. Na podnět bývalého místního starosty Em. Mergla, čp. 5, byla postavena hasičská kolna v měsíci dubnu roku 1927, přes silnici proti čp. 11, kam byla stříkačka uložena a vždy k pohotovosti připravena. Tato malá kolna byla postavena nákladem 4.571,30 Kč.

Na popud nájemce dvora v Roztěži, bratra Františka Rohlíka, o založení hasičského sboru v Roztěži, došlo ke kladnému ohlasu mezi občany a počalo se o tom uvažovat. Měli jsme toho času přes dvacet tisíc korun obecních peněz na spořitelni knížce a z obavy před úpadkem naší měny, která v tu dobu kolísala mezi životem a smrtí, bylo dobré někam tyto peníze zakalkulovat. Návrh všestranně zněl takto: „založit hasičský sbor a zakoupit motorovou stříkačku“ A tak se stalo, byla svolána valná hromada roztěžských občanů na den 4. prosince roku 1938 v hostinci paní Bilkové.

Na valnou hromadu byl pozván náměstek župního starosty, pan Beránek ze Zbraslavic, který promluvil řeč o krásném poslání hasičstva, o pomoci bližnímu a vyložil, jak si počínati a též podal instrukce k založení hasičského sboru. Nato byl zvolen výkonný výbor, který se staral o první začátky založení hasičského sboru a předběžný nábor členů do sboru.

O zakoupení motorové stříkačky bylo vyrozuměno několik firem. K prvnímu jednání se osobně dostavil sám majitel firmy Mára z Poděbrad, který nám podal informační výklad o výkonu ve svém závodě vyráběných motorových stříkaček dvou i čtyřkolových. jednalo se též o výbroji mužstva. Dojednána byla nejnižší nezávazná cena stříkačky čtyřkolové s výbrojí.

Dne 2. ledna 1939 dostavil se zástupce firmy Smekal ze Slatiňan u Chrudimi, který nám ukázal modely stříkaček své firmy a též výklad o složení a zdokonalení svých strojů. Po různých informativních vysvětlivkách byl vybrán tento model. Čtyřkolová stříkačka na

pneumatikách s podvozkem. Předek, který se dá snadno oddělit od motoru je opatřen sedadly pro osm mužů, dvě svítící lampy, s dvěma navijáky na hadice. Motor, který spočívá na dvou pneumatikami opatřených kolech, čtyřválcový, čtyřtaktní, opatřený zařízením pro případ zamrznutí, o výkonu 36 koňských sil a v tlaku 1.460 l za minutu.

Tato stříkačka komplet s výzbrojí, výstrojí a 160 m hadic č. 11 za cenu 36.000,- Kč a tato cena s největší zásluhou bratra velitele Františka Rohlíka, byla snížena na 30.000,- Kč. Za to mu vyslovujeme nejsrdečnější dík.

Dne 6. ledna byla svolána druhá vlná hromada, na kterou byl pozván župní starosta pan Haták, řídicí učitel z Černín. Po uvítání župního starosty bratra Hatáka, zahájil valnou hromadu zvolený starosta hasičů bratr Josef Šimek a požádal starostu bratra Hatáka, aby se ujal slova. Župní starosta po různých námětech podal informace o založení sboru a přednesl zprávu o činnosti funkcionářů, objasnil a uvědomil, jak každý člen je vázán svou poslušností vůči svým představeným a vojenskou kázní k ustanovenému sboru a byla provedena volba prozatímních funkcionářů.

HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI

DOVOLUJE SI VÁS ZVÁTI NA SVŮJ

I. PLES

POŘÁDANÝ V SOBOTU DNE 18. ÚNORA 1939

V SÁLE BRATRA KARLA ŠANCE

ZAČÁTEK O 7 HODINĚ VEČERNÍ

HUDBA BRATRA ALOISE HYLASA

ZA OSOBNÍHO ŘÍZENÍ

VSTUPNÉ 6 KČ VČETNĚ ZEMSKÉ DÁVKY

**ČISTÝ VÝNOS VE PROSPĚCH
HASIČSKÝCH POTŘEB**

Dne 18. února roku 1939 náš nově založený hasičský sbor pořádal svůj první hasičský ples, který vzdor nepříznivému počasí byl hojně navštíven. Sál v Lázních byl skvěle vyzdoben, hrálo deset hudebníků pod vedení kapelníka pana Hylasa z Malešova. Začátek byl v 7 hodin večer a na vstupném se platilo 6 Kč včetně zemské dávky na osobu. Soudná stolice byla plně obsazena a o kritiku nebyla nouze. V tanečním pořadí převládal valčík, dále polka, kvapík, savojanika, česká beseda a jiné tance. Zábava byla přátelská, plně se vydařila a nepřišlo k žádné vyrušující scéně.

Dne 4. března roku 1939 byla konána třetí valná hromada hasičského sboru v Roztěži v hostinci čp. 12 u Bílků za přítomnosti téměř všech členů sboru. Schůzi zahájil bratr starosta Šimek Josef a bratr Beneš Stanislav přečetl stručný výklad o významu a působnosti hasičského sboru v obci, v okrese a v celém státě. Nato bratr velitel Rohlík František přečetl nově upravené stanovy českého hasičstva. Přikročeno bylo k definitivnímu volení všech funkcionářů sboru a zvoleni byli tyto činovníci:

*bratr Šimek Josef, důchodní u velkostatku, čp. 13, jako starosta
bratr Rohlík František, nájemce dvora, čp. 16, jako velitel sboru
bratr Zdeněk Josef, rolník, čp. 21, jako podvelitel
bratr Beneš Stanislav, rolník, čp. 3, jako jednatel
bratr Beneš Jaroslav, rolník, čp. 7, jako pokladník
bratr Folprecht Josef, rolník, čp. 11, jako zbrojmistr
bratr Zich Alois, elektromontér, čp. 26, jako strojmistr
bratr Herel Bedřich, rolník, čp. 5, jako četař
bratr Chlumský Milouš, absolvent učitelského ústavu IV. roč. v Kutné Hoře, čp. 9, jako četař
bratr Bílek Oldřich, bratr hostinského čp. 12, jako četař
bratr, Pulkert František, zámecký zahradník, čp. 2, jako hudec
bratr Smutný Jaroslav, jako druhý hudec
bratr Kolář Antonín, domkář, čp. 22
bratr Kratochvíl František, krejčí, čp. 24
bratr Kadlec Stanislav, domkář čp. 10
bratr Drahoušek František, absolvent průmyslové školy v Kutné Hoře, čp. 14*

Po vyčerpání programu bratr starosta Šimek Josef ukončil valnou hromadu a poděkoval všem bratrům za přijetí funkce.

Nato byla rozvinuta volná debata, která se skončila o jedenácté hodině, při jasu měsíční noci. Každý člen odcházel z valné hromady nadšen, s pevným vědomím a snahou dobré vůle konati všechny povinnosti na něho kladené a s pevným přesvědčením pro dobrý chod našeho nově založeného hasičského sboru v Roztěži.

„Vlasti zdar“!

Dne 5. března roku 1939 o sedmé hodině ranní, hudec, bratr František Pulkert, zámecký zahradník, probíhá osadou a svolává svou oblíbenou trubkou na poplach k rychlému nastoupení hasičského sboru, k zakročení u úkolového požáru v místním obvodu, a to v čp. 16. Pohotovost bratrů hasičů byla dokonalá a energický bratr velitel František Rohlík udělal povel a rázně rozkazuje k rychlému zakročení, ku zdolání rychle se rozšiřujícího se požáru. Veškeré mužstvo v rychlém chvatu vyjíždí s připravenou motorovou stříkačkou k úkolovému požářišti a ve chvatném tempu připravuje vše k rychlému zakročení. Vše připraveno, motor vydává své bručivé tempo a čeká na povel „spustit tok“. Bratr velitel netrpělivě pobíhá sem a tam a je vidět, že se mu to tempo nějak nelíbí, nutí bratry k rychlejší výkonnosti.

Rozvin hadice se nezdařil tak, jak by si bratr velitel byl přál, znovu velí, spustit tok a hudec na svou trubku zatroubí hlášený signál „spustit tok“, bratři manipulanti motoru spustí vodu do hadic. Voda se rozběhne a naplňuje hadí tělo natažených hadic od motoru až k hubicím. Jeden bratr shledal, že sací koš není dostatečně ponořen a pokoušel se jej odhodit o něco dále. V tom okamžiku savec chytil vzduch a motor přestal pracovat. Voda nejde, požár se šíří a bratr velitel běží zjistit, co se děje s motorem.

Konečně bratři manipulanti motoru, spustili to zase do pohybu a voda byla tam, kde již měla o něco dříve býti. V půl hodince úkolový požár byl zdolán a bratr velitel k svému velikému překvapení shlédl, že neutrpěl na svém, požárem ohroženém majetku té nejmenší škody.

Nato dal rozkaz zatroubit „zastavit tok“, potom nastala velitelská domluva, kdy bratr velitel pokáral bratry a pobídl je k lepšimu a obratnějšimu výkonu. Ve čtvrt hodině bylo pokračováno znovu, výkon hasičů byl uspokojivý již vzhledem k tomu, že naši bratři teprve začínají vnikat do výcviku hasičského družstva. Musíme si přiznat a každému pozorovateli je jasno již v tom, že je viděti radost a obětavost našeho energického velitele a též dobrou snahu a porozumění našich bodrých bratrů hasičů. Dobrá vyhlídka na zdatnost našeho nově založeného hasičského sboru v Roztěži a další dobrovolnou přípravu a dokonalý výcvik, umožní každému bratru se postavit mezi ty nejlepší bratry hasiče. K tom u nám dopomáhej Bůh.

Hasičskému sboru v Roztěži zdar!

Za součinnosti všech bratrů hasičů byl dne 23. dubna roku 1939 na severní straně kolny vztyčen dvoukládový modřínový sušák na hadice. Oba hořejší konce byly spojeny ramenem, na kterém uprostřed byla připravena kladka a přes ní prostrčen řetízek. Na jednom konci řetízku bylo zavěšeno ráhno, přes které se v půli zavěsily hadice a pomoci řetízků se vytáhly do výše, kde zůstaly dokud nebyly suché.

Těž za pomoci všech bratrů hasičů v Roztěži bylo upraveno prostranství okolo hasičské kolny.

Dne 29. května roku 1939, na pozvání našeho velitele bratra Františka Rohlíka, malešovští hasiči předvedli se svou motorovou stříkačkou cvičení v Roztěži. Nejdříve předvedli cvičení malešovští a roztěžští byli jako pozorovatelé. Bylo konstatováno, že výkon malešovských hasičů byl bezvadný. Po skončení malešovských, předvedl cvičení sbor Roztěže. Pro nějaké nemístné slovo jednoho bratra hasiče, bylo bratrem okresním velitelem cvičení zastaveno a udělena jim řádná důtka. Nato se cvičení našich hasičů od začátku opakovalo.

Cvičení se zdařilo a bratr okresní velitel přednesl krátký proslov, načež mu bratr velitel Rohlík krátce poděkoval za ochotu malešovského sboru, který rychle a bezvadně předvedl své cvičení.

Po cvičení bylo darováno na počest malešovským hasičům 25 l piva, kterého si v přátelském rozhovoru v hostinci u Bílků společně užili.

Elektrické světlo do hasičské kolny bylo zavedeno dne 27. června roku 1939, též byla udělána nádrž pro uskladnění benzínu, byl udělán strop, který až doposud chyběl a před tím byly bratrem jednatelem Stanislavem Benešem zhotoveny dvě skříně pro uskladnění hasičských potřeb.

Dne 28. července roku 1939 byl fotografován hasičský sbor s motorovou stříkačkou fotografem Novákem z Kutné Hory. Dále bylo provedeno několik cvičení. V roce 1939 bylo opatřeno a vyzbrojeno mužstvo pracovním oblekem. Na nátlak bratra velitele Rohlíka bylo mužstvo opatřeno také parádním oblekem. Jak již bývá rčení v každé válce „kupte si, nebude“ bylo pracováno k tomu, aby byla zakoupena látka na obleky, kterou jsme v poslední chvíli ještě dostali ke koupi u firmy bratří Trnkových z Humpolce.

Za tím účelem osada Roztěž provedla výpůjčku 10.000,- Kč u Hospodářské záložny v Kutné Hoře, kterýžto oblekový obnos předala hasičskému sboru v Roztěži. Tyto peníze hasičský sbor splácí osadě, která splácí splátky a úroky v Hospodářské záložně v Kutné Hoře. Vycházkové hasičské uniformy byly zhotoveny bratrem Františkem Kratochvílem, krejčím z čp.24. Tento parádní oblek je majetkem sboru, jenom od ušití byl každý povinen zaplatiti částku 115,- Kč.

V jakémkoliv případě při odevzdání obleku sboru, vrátí se mu peníze zaplacené krejčímu za ušití, ale sráží se mu určitá peněžitá částka za opotřebení. Náš parádní oblek dostal křest tancem při druhém hasičském plesu, v sobotu dne 6. ledna roku 1940 v Lázních Roztěž.

HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI

DOVOLUJE SI VÁS ZVÁTI NA SVŮJ

II. PLES

POŘÁDANÝ V SOBOTU DNE **6. LEDNA 1940**
V MÍSTNOSECH BRATRA KARLA ŠANCE

ZAČÁTEK O 7 HODINĚ VEČERNÍ

HUDBA BRATRA ALOISE HYLASA
ZA OSOBNÍHO ŘÍZENÍ

VSTUPNÉ 7 Kč

ČISTÝ VÝNOS VE PROSPĚCH
HASIČSKÉHO SBORU

Další valná hromada byla konána v Roztěži dne 13. dubna roku 1940. Byla odbyvána ve spolkové místnosti v hostinci u Bílků, čp. 12. Na valnou hromadu pozváni byli všichni členové činní i přispívající. Dostavilo se 13 členů činných a 9 členů přispívajících. Schůzi zahájil krátkým projevem bratr starosta Josef Šimek, načež bratr jednatel Stanislav Beneš přečetl zápis protokolu o založení sboru v Roztěži a zápis protokolu z poslední schůze.

Zprávu pokladní za uplynulý rok přednesl bratr pokladník Jaroslav Beneš. Příjem činil 47.343,- Kč, vydání 46.046,- Kč, načež revizoři účtů, bratr Karel Šanc a bratr František Kratochvíl, přezkoumali veškeré účty a shledali správnost účtů, pokladníku bylo uděleno absolutorium.

Dále přišly na řadu činovníci techničtí. Z technických zpravodajů ujal se slova bratr velitel František Rohlík, který přednesl výklad o činnosti velitelské a upozorňoval důrazně na nedochvilnost a neomluvitelné jednání některých bratrů hasičů, kteří se nedostavili do této valné hromady. Dále upozornil na některé vady stroje a pokáral bratra strojmistra za jeho

funkční nevšimavost vůči jemu svěřenému stroji. Bratr strojmistr slíbil, že příští den vše dokonale prohlédne, což se také stalo.

Dále přednesl zprávu zbrojmistr o doplnění výzbroje a výstroje. Pokračováním bylo čtení došlých dopisů. Po několika různých námětech bratrů hasičů, poděkoval bratr starosta Šimek za hojnou účast a bratrské jednání všech přítomných bratrů z Roztěže a Lhot a valná hromada tím byla ukončena.

Následoval všeobecný rozhovor , který skončil až když se loučila sobota dne 13. dubna, o 12. hodině noční a opouštějíc spolkovou místnost, nadýcháni dýmem z tabáku až k zalknutí.

Vlasti zdar!

Dne 1. května roku 1940 o půl deváté hodině dopolední naši hasičští hudci bratr Pulkert a bratr Smutný svolávají na poplach k hasičskému cvičení sboru v Roztěži. Hlavní úkol byl přezkoumání délky hadic z bazénu v zámecké zahradě na případný požár v zámku. Všechny hadice byly položeny od zmíněného bazénu přes zámecký park a dosahovaly až na jižní konec zámku. Cvičení bylo zahájeno bez zásahu vody.

Druhá zkouška byla provedena na přítok vody do bazénu ze zámeckého vodovodu a zároveň zjišťován úbytek vody v bazénu při zapnutí motoru na plno v případě požáru.

Třetí zkouška byla vyčerpání vody ze sklepního prostoru v čp. 21. Následkem nedostatečné znalosti motoru, nastala porucha a byla hledána příčina v čem spočívá zastavení motoru. V části čerpadla na vodu bylo shledáno možné zavaření lágru. V odpoledních hodinách bratr strojmistr Zich, jako strojní lékař, vyšetřil stroj a přišel na příčinu pacienta, vypověděvšího nám službu. Skutečně hřidel čerpadla na konci, kde se připojují savice k čerpadlu, následkem špatného mazání byla zavařena tak, že bylo nutno povolati odborníka. K tomu účelu byl povolán strojník M. Pauš z Malešova. Tuto závadu odstranil, byla provedena nová zkouška a shledána ještě jiná závada ve vývěvě, která též byla odstraněna a motor uveden do správného chodu a svého výkonu.

Z toho nám vzešlo ponaučení o správném mazání motoru. Pamatovat vždy při chodu čerpadla na mazání vazelínou, občas také přitáhnout. Do záklopky vývěvy pustit trochu oleje.

Cvičení dne 2. června 1940

Úkolové cvičení sboru hasičů malešovských a roztěžských, které mělo hlavně za účel při požáru na velkou vzdálenost od vody, spojit několik sborů dohromady, totiž aby jedna stříkačka dodávala vodu druhé na místo požáru.

V neděli dne 2. června o druhé hodině odpolední zazněla hasičská trubka na poplach k požáru, který byl ustanoven dle programu v hostinci u“ Lipska“ v Nové Lhotě. Náš sbor v několika málo minutách byl na stanoveném shromážděšti před hasičkou zbrojnicí připraven k odjezdu s motorovou stříkačkou.

V tutéž dobu byl i náš nadějný hasičský dorost po krátkém výcviku, pohotově na místě se starou ruční čtyřkolovou stříkačkou. Nástupu přihlížel okrskový vzdělavatel pan Snížek, řídicí učitel v Košicích. Po zapřažení koní do stříkačky následoval povel našeho boдрého velitele bratra Rohlika – nasedat a jedem. Totéž učinil velitel dorostu Josef Šimek mladší, pod

dozorem bratra starosty hasičů, Josefem Šimkem starším. Stříkačky se daly do pohybu a koně se cvalem hnali se záchranou naší zbraní pomoci bližnímu na místě požáru.

V blízkosti požářiště měl malešovský sbor rozdvojeny hadice na dva proudy. S jedním proudem hasili požár a druhý proud chrlil vodu do druhé kádě, z které čerpal vodu náš roztěžský dorost se svou ruční stříkačkou a hasil požár z druhé strany.

Za krátkou dobu byla voda vyčerpána a tím i tok zastaven. Zazněl velitelský povel – rychle skládat k odjezdu a přemístit stroje. Rychlý postup našich bratrů hasičů umožnil v krátké době, že odjezd byl takřka momentem. Nasedat a jedem, zněl rozkaz bratra velitele. Koně se dali do cvalu a v několik minutách stála již zase motorová stříkačka na opačné straně u rybníka v Nové Lhotě. Hadice byly vedeny pod mostem přes silnici a po mezi vzhůru, směrem k „Lipsku“, ke kádi tam již připravené.

Mezitím již také malešovský sbor, který na nás navázal spojení, byl v plné činnosti. Na malešovské vedení hadic u samého požářiště se připojil náš mladý dorost se svojí stříkačkou. Všechno připraveno, zazněla hasičská trubka spustit tok, voda se řinula hadicí a v krátkém okamžiku již chrlila spousty vod dvěma proudy po střeších budov. Též několik bratrů bylo určeno na požářišti k záchraně různého, tam nacházejícího se majetku.

Po krátké době požár zdolán, odtroubeno a skládat k odjezdu! K úrazu nepřišel nikdo až na to, že jeden bratr hasič sboru malešovského si roztrhl na koleně kalhoty a u naší stříkačky byla přelomena oj. Samaritánská služba byla také v činnosti.

Pro zajímavost uvádím, že v domnění, že skutečně „Lipsko“ hoří, což maskováno bylo hustým dýmem, byl vylákán hasičský sbor v Tuchoticích. Přijeli na místo požáru a shledali, že to byl klam. S nemalým mumláním obrátili svoji stříkačku a dali se v poklusu ke své rodné obci s poznámkou „my vám to oplatíme“.

Na konec byly seřazeny oba sbory na silnici před „Lipskem“, byla krátká přehlídka a hlášení bratrů velitelů okrskovému veliteli, bratru Pechovi z Malešova. Bratr okrskový velitel poděkoval nově postavenému sboru v Roztěži za velmi dobrou činnost při cvičení. Též i malešovskému, přes padesát roků již trvajícimu sboru. Zvláště zdůraznil velmi dobrou činnost našeho nově postaveného hasičského dorostu.

Dále vzdělavatel hasičského sboru v Košicích, bratr Snížek, řídící učitel tamtéž, přednesl delší přednášku o povolání a výchově hasičstva a důrazně podotkl naprostou kázeň mezi bratry a poslušnost ke svým velitelům. Zvláště se věnoval radou našemu dorostu, aby s chutí a láskou pokračovali dále v započatém díle, by mohli převzít to krásné poslání hasičstva po svých otcích, každý s láskou v srdci pomoci bližnímu.

Vlasti zdar!

Dne 8. června roku 1940

Den 8. června roku 1940 je dnem památným pro náš hasičský sbor, neboť v tento den dostala naše motorová stříkačka první křest ohněm, přímo před jazyky plamenů na požářišti.

Stalo se v sobotu na sv. Medarda, za krásného počasí o půl osmě hodině večerní. Na jižní straně osady za lesem, směrem k Polánce, vznášel se velký sloup černého dýmu. Tento sloup

se poznenáhlu rozplynul a přecházel do šedi. Tak to shlédl v prvním okamžiku při vystoupení dýmu nad les Čeněk Bydžovský, čp. 11, právě pasoucí za zahradami krávy a způsobil okamžitě poplach. V nedlouhé době slyším hasičské trubky, které svolávají naše bratry hasiče k okamžitému nástupu ku pomoci a k ochraně bližního. V krátkosti se sbíhají naši bratři a jsou připraveni k odjezdu.

Rozkaz velitele bratra Rohlíka – dva pojedou se stříkačkou směrem k Albrechticím a odbočí na Polánku a ostatní krátkou cestou přes kopec učinit přípravu pro náš stroj. V plném chvatu koná každý svou povinnost. Bratr podvelitel Zdeněk a bratr zbrojmistr Folprecht, jako nejstarší, určení k doprovodu stříkačky. Cvaľem jedeme s naší stříkačkou po nám určené cestě.

Na polánecké silnici, v místě, kde se říká lidově ve „svinčících“, řítí se proti nám motorové auto hasičského sboru z Malešova, které doprovází bratr velitel Rohlík a bratr četař Chlumský. Auto zůstává stát, obrací se zpět a rozkaz zní: „připnout motor za auto, přeložit hadice a jedem“! V okamžiku bylo vše hotovo, auto se dalo do pohybu a v krátkosti se ocitáme před Polánkou, kde stál již jednatel bratr Stanislav Beneš a dával znamení a směr jízdy, kde měl být náš stroj umístěn.

Náš stroj byl umístěn u malého rybníčka za zahrady Prosova statku. Hadice byly položeny od stroje rovně přes zahrady na místo požáru, který se nalézal uprostřed obce Polánka, při silnici v hospodářství pana Douďy, t.č. starosty obce Polánka. V krátké době zazněla trubka – spustit tok- a již se řinula voda hadicí a zdolávala mlsné jazyky plamenů po krovech již dohořívající stodoly, která byla kryta došky.

Malešovský sbor již byl v činnosti a měl umístěn svůj stroj u rybníka na opačné straně u silnice k Malešovu. Přítomen byl též hasičský sbor z Chlístovic se svou ruční stříkačkou, který za přítomnosti dvou motorů již ani nezasáhl do boje proti ničícímu živlu a bylo to již pokládáno i za zbytečné.

Škoda způsobená požárem byla značná, neboť ve stodole byly uloženy různé stroje, jako mlátička, řezačka, motor, šrotovník, nové žebřiny, necky. to vše padlo požáru za oběť, aniž to bylo kryto pojištěním, pouze stodola byla pojištěna.

Požár byl zdolán a na rozkaz velitele skládáme svou ochrannou zbraň a připravujeme vše k odjezdu. S radostí a pýchou, přesvědčení, že poprvé jsme mohli účinně zasáhnout k záchraně a ku pomoci bližnímu tak, jak velí duch hasičské myšlenky a ke spolupráci nás všech bratrů hasičů

Hasičský sbor malešovský zůstal ještě na místě požáru a dodělával ještě zbytky doutnajících trámů a postavil na požářišti noční hlídku.

Hasičský sbor roztěžský nastoupil cestu přes Malešov a přijeli jsme do naší zbrojnice po desáté hodině večer. Požár byl zapálen z nerozumu několika tamními dětmi. Při rozchodu bratr velitel s uspokojením pronesl krátký proslov k výkonu našeho stroje a učinil několik poznámek k našim bratrům a s hrdostí povzbudil bratry ještě k dalšímu a vytrvalejšímu výcviku a pro přísnou kázeň nás všech bratrů hasičů a na paměti vždy mějme naše heslo k ochraně bližního.

Vlasti zdar!

Fotografické snímky pořízené z úkolového cvičení ze dne 2. června roku 1940 a k nim připojené vysvětlivky. Snímky byly pořízeny studujícím Janem Šimkem, synem starosty hasičů bratra Josefa Šimka, důchodního u velkostatku v Roztěži, bytem čp. 13

č. 1

Tento snímek znázorňuje seřazení hasičského sboru po cvičení před hostincem u „Lipska“. Vidíme veselé tváře po dobrém výkonu našich bratrů s bratrem Františkem Rohlíkem, nájemcem dvora v Roztěži (vlevo), prvním velitelem a zakladatelem hasičského sboru v Roztěži. Vpravo ke konci náš mladý dorost

č. 2

Druhý snímek znázorňuje seřazení hasičského sboru Roztěže (vlevo), uprostřed náš dorost a Malešovský sbor (vpravo), při proslovu okrskového velitele bratra Pechy z Malešova

č. 3

Třetí snímek znázorňuje přítomnost všech bratrů hasičů roztěžských (vlevo) a malešovských (vpravo), při proslovu okrskového vzdělavatele p. Snížka, řídicího učitele v Košicích.

č. 4

Čtvrtý snímek pořízený dne 2. června roku 1940 nám předvádí náš mladý dorost před hostincem u „Lipska“, pod dozorem bratra starosty sboru Josefa Šimka, usmívajícím se uprostřed vzadu.

č. 5

Pátý snímek znázorňuje hašení požáru obytných budov v hostinci u „Lipska“, zásahem malešovského sboru. Vlevo přítomný podvelitel roztěžského sboru bratr Zdeněk Josef a za ním bratr jednatel Stanislav Beneš.

č. 6

Na šestém snímku shledáváme se se starou ruční roztěžskou stříkačkou v činnosti při úkolovém požáru v hostinci u „Lipska“, hájící hospodářské budovy. Vidíme na obrázku s jakou chutí a radostí náš mladý dorost obsluhuje jim svěřený stroj, starou ruční čtyřkolovou stříkačku, který v nedlouhé době se vycvičil tak dokonale, že byl schopen sám zasáhnouti při jakémkoliv požáru. Je si přáno, aby i nadále pokračoval s plným pochopením pro věc tak lidstvu prospěšnou a obětavou, pomoci i nepříteli, stojícímu v takovém postavení, jako je požár. Přejeme jim mnoho zdaru k dalšímu školení hasičské práce, aby vždy šli kupředu, ani krok zpět. Vpravo bratr Folprecht Josef, t.č. zbrojmistr a kronikář, přeje hasičskému dorostu pod velením Šimka Josefa mladšího, zdar.

č. 7

Sedmý snímek znázorňuje jak roztěžská motorová stříkačka, většího výkonu než malešovská, dodává vodu od lhoteckého rybníka do půl vzdálenosti k „Lipsku“, do připravených velkých necek, jak vidíme na obrázku. Na druhém konci necek stojí malešovský motor, který tuto vodu přejímá a svým strojem ji žene na místo požáru.

Kaplička v Roztěži

č. 8

*Kaplička v Roztěži
na malé stráni
dvě lípy stařeny
se nad ní sklání*

HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI POŘÁDÁ

III. PLES

**V SOBOTU DNE 11. LEDNA 1941 V 7 HODIN VEČER
V HOSTINCI BRATRA ŠANCE -VSTUPNÉ K 8,- SE ZEMSKOU DÁVKOU
HUDBA PANA ALOISE HYLASE**

V této válečné době byly zakázány všechny taneční zábavy. Rozhodnutím nadřízeného úřadu Protektora v Čechách a na Moravě, byly povoleny v této zimní době taneční zábavy některým podpůrným institucím, jako hasičským sborům a národnímu souručenství, do dvanácté hodiny noční. Taneční zábavy začínají na vánoční svátky a končí až do odvolání.

Náš hasičský sbor se rozhodl také v tomto roce pořádati svůj třetí hasičský ples. Ve schůzi konané dne pátého ledna roku 1941 v hostinci u Bílků, bylo rozhodnuto pořádati tento třetí hasičský ples na sobotu dne 11. ledna. Při tom byly rozvrženy funkce bratrům hasičům k pořádání tohoto plesu.

V tuto dobu bylo tak nepříznivé počasí a napadly spousty sněhu, že s obavou jsme přihlíželi vstříc malé návštěvě plesu. Naši bratři hasiči, kteří byli určeni roznést pozvánky a pozvati všechny naše příznivce v blízkém okolí, byli nuceni se brodit nad kolena sněhem. Těm vyslovujeme nejsrdečnější dík a za přínos přes třináct set korun, které sebrali předem pro naši vyčerpanou pokladnu.

Sál v Lázních Roztěži byl skvěle vyzdoben, místnosti dostatečně vytopeny, vše připraveno k zahájení tohoto plesu. Deset hudebníků kapely Aloise Hylasa z Malešova o půl osmé hodině večerní zahájilo první kousek, který několik párů již přítomných, zahájilo tancem.

Místnosti se plnily přecházejícími návštěvníky a o desáté hodině se zábava rozvinula v plném rozsahu a potrvála na žádost až do čtyř do rána v přátelském veselí všech tance chtivých párů i jednotlivců. Vstupné bylo osm korun za osobu, včetně zemské dávký a vybralo se u pokladny přes osm set korun. Celkem bylo vybráno přes 2.000,- korun, za což děkujeme všem účastníkům zábavy a všem příznivcům hasičstva.

Vlasti zdar!

Úmrtí

Jak často jsou různá povolání dědičná, tak i naše cesty jsou rozličné. Tak začínáme vzpomínku bratra hasiče, který byl mezi těmi prvními, kteří se přihlásili do našeho tvořivšího se hasičského sboru v Roztěži.

Stalo se 11. ledna roku 1941, v době, kdy náš hasičský sbor požádal o svůj třetí hasičský ples, byl Josef Skoupý již delší dobu upoután na smrtelném loži. Snad již ani nevzpomněl, jak před rokem o druhém našem plese vesele tančil a udržoval svým humorem dobrou náladu zábavy.

Bratr Skoupý od mládí byl zaměstnán u velkostatku a dlouhá léta sloužil jako kočí u Lesního úřadu v Roztěži.

Každý je stvořen k tomu, aby zasvětil svůj život práci a jen v práci je záchrana, kousek toho života na tomto světě. Bratr Skoupý, ačkoliv nepracoval na svém, konal svou práci jak jeho síly stačily, svědomitě, aby vyživil svou četnou rodinu. Byl mírné, dobré povahy a s každým občanem byl v dobrém a přátelském styku.

Bratr Skoupý byl dlouholetým členem obecního a osadního zastupitelstva a přispěl také i dobrou radou při usnášení. Zákeřná nemoc, snad rakovina žaludku, ukončila předčasně ten tvrdý jeho pozemský život.

Uprostřed třetího plesu, když zábava byla v plném veselí, náš bratr Skoupý se loučil s tímto slzavým údolím na tomto světě a jeho duše mizela do neznáma, odkud není návratu.

Dne 15. ledna roku 1941 byl bratru Skoupému s celou pietní poctou hasičského sboru Roztěže vypraven pohřební průvod a doprovoben na poslední cestě hasičským sborem k věčnému spánku na hřbitov v Malešově.

Za hasičský sbor

kronikář

Valná hromada

Dne 11. ledna roku 1942 o jedné hodině odpoledne byla pořádána u Bílků valná hromada, v pořadí třetí. Na tuto valnou hromadu se dostavili všichni členové činní, až na dva bratry, kteří byli omluveni a dvě členky samaritní služby. Z přispívajících členů, bylo jich také několik přítomných a se zájmem sledovali průběh této valné hromady.

Valnou hromadu zahájil starosta bratr Šimek Josef a ve své úvodní řeči vyjádřil uspokojení nad hojnou účastí na této valné hromadě. Po zahájení bratr Šimek Josef přečetl došlé dopisy a zvláště přípis od okrskového velitele bratra Pechy z Malešova, který na poslední schůzi provedl kontrolu našeho hasičského sboru v Roztěži. V tomto přípisu uvádí bratr Pecha

naprosté uspokojení z vykonaných povinností našeho hasičského sboru a přeje vše nejlepší k dalšímu výcviku pro každého bratra hasiče a pro potřebu všech spoluobčanů Roztěže v příští době.

Dále pokladník bratr Beneš Jaroslav předkládá celoroční účty a finanční komise zkoumá správnost. Shledává vše v naprostém pořádku a podává zprávu sboru. Zprávy dalších funkcionářů byly vyslechnuty s uspokojením. Nato byly rozvinuty volné návrhy. Po vyčerpání programu a volných návrhů bratra Šimek Josef poděkoval všem přítomným bratrům za účast a vlnou hromadu prohlásil za ukončenou.

Vlasti zdar!

SČM A HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI

DOVOLUJÍ SI VÁS ZVÁTI NA

I. P L E S

KTERÝ POŘÁDAJÍ V SOBOTU 16. ÚNORA 1946

V H O S T I N C I U Š A N C Ů V 19 H O D I N

VSTUPNÉ KČ S 30,- HUDBA P. KAP. HYLASE

První ples v druhé znovu osvobozené republice se konal v sobotu 16. února roku 1946.

Tento ples byl pořádán místním hasičským sborem, spolu s místní organizací Svazu české mládeže v Roztěži. Ples se konal v místnostech sálu v restauraci Karla Šance, za hojně účasti místních i přespolních občanů, zvláště občané z Tuchotic a Vidic byli v hojném počtu na plese zastoupeni.

Začátek o půl osmé, vstupné 30,- Kč za osobu a hudba pana kapelníka Hylase z Malešova. Zábava byla veselá, v přátelském ovzduší všech mladých i starých, kteří se plesu zúčastnili. Po šesti letech války, když byly všechny zábavy zakázány, využívají všichni tance chtiví mladí i starší tohoto veselí k opětovnému rozproudění ustrašené a zakřiknuté české krve. Teď se již nemusí báti, že je přepadne to pověstné německé gestapo a odveče je neznámo kam. Teď je zase volnost, ale nesmíme té volnosti příliš nadužívat. K té volnosti musíme ještě přidat svornost, bratrství a lásku k bližnímu. Kde všechno toto se spojí v jeden celek a kde je láska k bližnímu, tam je mír. A míru je nám třeba jako sůl a chleba.

Vlasti zdar!

Obec Roztěž

Jméno Roztěž odvozuje se od roztěžiti, rozdíratí, rozervati. A vskutku, celá krajina jest rozervána, samé rokle, výmoly a strže a proto správným jest název Roztěž, nikoliv jak se dříve před lety lidově říkalo Roztěr (dle dějin z Kutnohorska).

Také se potvrzuje toto mínění tím, že za časů dávných stával tam, kde nyní zámek stojí, hrad a zván byl „hrad na Strži“.

Všechny pramínky vodní svádějí se v jeden potůček, který pod Lázněmi spojuje se s větším potokem, zvaným „Lázeňka“. U mostičtě Karlovského spadá do mlýnského náhonu Vrchlice.

Nejvyšší vrch u Roztěže jest u kříže 422 a u zámku 408 m n.m.

Jména části obce: K pol. obci Roztěži patří osady Stará a Nová Lhota.

Stará Lhota založena byla ve století 14. a Nová ve století 15. Původ těchto osad odvozuje se od toho, že osadníci usazující se na některém místě vrchností vykázaném, vymínili sobě, po tehdejšímu zvyku, aby nové domy po jistou dobu, neb lhůtu i třeba několikaletou, osvobozeny byly od poplatků a dle lhůty osady takové Lhotami, Lhůtami, Lhotkami atd., pojmenovány byly. Dle toho zvyku založeny i obě zdejší osady a obdržely jméno Lhota.

Dále o samotě, při okresní silnici, stojí starobylý hostinec, patřící k Nové Lhotě, zvaný „Lipsko“, všeobecně se říká „Na Laipsiku“. Původ hostince toho sahá do doby bitvy napoleonské u Lipska v roce 1813, kdy týž rok byl hostinec vystavěn.

K osadě Stará Lhota patří o samotě stojící dva mlýny na potoce „Vrchlici“, vzdálený jeden od druhého asi ¼ hodiny. K pol. obci Roztěži patří dále o samotě stojící hostinec výletní, zvaný „Lázně“. Asi před sto lety zde lázně stávaly, nyní jsou již zrušeny. Dále zázračná kaplička blíže hostince, s dobrou pramenitou vodou. Třikrát do roka konají se zde velké poutě, které zbožný lid z dáli i okolí navštěvuje. Pak na vrchu v lese, kde stával zmíněný hrad zvaný na Strži, stojí nyní nádherně postavený zámek.

Společné pomístní názvy

Za humny:

za chalupami z obou stran (silnice okresní protíná obec)

Ojedinělé pomístní názvy

Od Východu role:

„U jeřábu“ odvozeno od toho, že zde bývaly jeřáby a dosud se pamatují

„Matylda“ luka, byl zde rybník, ve kterém se jakási Matylda utopila

„Ovčáčka“ role, dříve pastviny, kde panský ovčák pásal ovce

„Dolečka“ luka v údolí

Od Západu:

„Na čihadlech“ role, je to u lesa, zde prý bývalo hodně pytláků

„V bažantnici“ pole, dosud u lesa zvaného Bažantnice

„Krejčovka“ role, která jsou na výšině a patřivala majiteli krejčímu

„Šedivousek“ luka u lesa a v dolině, kde asi bývá nejdříve jinovatka

Od Jihu:

„Na modřince“ role doposud modřínová alej, která vede k zámku

Od Severu:

„U kříže“ nebo „V lípách“ role, lípová alej při silnici u kříže.

Valná hromada

První valná hromada hasičského sboru v Roztěži v osvobozené vlasti, konána byla v neděli odpoledne dne 27. ledna roku 1946 ve spolkové místnosti pí Bílkové v Roztěži. Účast všech členů bratrů hasičů byla dobrá, čtyři bratři se nedostavili, což se vzalo na vědomí u všech zúčastněných.

Bratr starosta Šimek Josef zahájil valnou hromadu a vyzval přední činitele, aby každý přednesl svou činnost od poslední valné hromady. To vše se lehce splnilo, neb ke konci okupace se nic nedělalo. Velitel bratr František Rohlík skládal svou velitelskou funkci, což nebylo mu přiznáno, veškeré důvody byly zamítnuty a jednohlasně odhlasováno dále zůstat velitelem, což se také stalo. Za bratra podvelitele Zdeňka Josefa byl zvolen bratr Pulkert František. Po delší debatě různých návrhů byla vlná hromada ukončena.

Vlasti zdar!

CPO

Požární služba sboru za války světové v letech 1939 až 1945 v naší obci:

Za staré vlády naší bývalé Československé republiky, která měla vstoupiti do válečného stavu s německou Říší, byla učiněna různá opatření na ochranu civilního obyvatelstva tohoto státu. Zvláštní důraz se kladl na letecké útoky nepřítele a na nálety, při nichž bylo používání zápalných látek a pum. Za tím účelem bylo zřízeno několik složek z občanů od 14 do 70 let v naší obci. Každá z těchto složek měla svůj zvláštní úkol. Např.:

Služba poplachová, která měla procházeti osadou a v případě náletu upozornila hasičskou trubkou, neb zvonek obyvatele osady na nepřátelský nálet. Všichni obyvatelé byli nuceni ukryti se ve svých domovech, mimo domovní hlídku.

Služba požární, v případě poplachu v naší osadě na hasičskou trubku, neb zvonek, měla povinnost ihned se dostavit do hasičské zbrojnice. V případě svržení zápalných bomb nepřátelským letectvem na naši osadu a vzniknuvší požár by mohla tato požární služba

okamžitě s největší účinností zasáhnout a co nejrychleji zdolat tohoto zhoubného nepřítele lidstva – oheň.

Domovní hlídku zastával nejstarší člen, který byl mimo ustanovených složek doma a měl na starosti první zákrok v případě vznitivšího se ohně. Již v zárodku zasáhnouti, podle mu předem známých informací.

Služba spojovací měla za povinnost, okamžitě vyrozumění hlídek ve Lhotě.

Služba asanační byla ustanovena pro případ svržení pum a různých žíravých plynů. Každý člen této služby byl vyzbrojen lopatou, motykou a mimo toho, každý plynovou maskou, gumovou obuví a gumovými rukavicemi. Místo zamořené plynem, mělo býti označeno ve dne žlutým praporkem a za noci, k tomu zhotovenou lucerničkou s barevným sklem.

Služba samaritánská se svou, k tomu účelu koupenou lékárníčkou, byla vždy, při každém cvičení pohotově.

Mimo toho bylo přísně nařízeno zatemnění u všeho obyvatelstva ve městech i na vesnicích. Též veškerá vozidla byla opatřena zatemněnými skly.

Po zapojení do německé Říše tyto služby byly zrušeny a v Protektorátu Čechy a Morava byla zřízena požární hlídka, pod velením velitele Františka Rohlika, skládající se vždy ze dvou členů, hlídajících střídavě do jedné hodiny a od jedné až do rána. Tato hlídka měla za úkol dohlížeti na úplné zatemnění v obci, neb pro případ vyskytnuvšího se požáru. V roce 1941, při žňových pracích, skládala se hlídka z jednoho bratra hasiče, který se zdržoval v blízkosti hasičské zbrojnice. K tomuto požárnímu postu byli přiděleni dva muži, kteří procházeli poli a dávali pozor na sklizeň. V případě nepřátelského náletu, který prý měl nám zničit tak zvanými zápalnými destičkami dozrávající úrodu. Také měli za povinnost dávat pozor na noční krádeže, neb bylo přísně nařízeno, že po desáté hodině večerní nesměl se nikdo zdržovat v polích, mimo veřejných cest. Byly to trpké chvíle strádání po celodenní úmorné práci, byla přidána k lepšímu ještě ta hlídka, která trvala po celou dobu válečné lítice. Řekněme si upřímně, nemuselo to být, neb západní mocnosti věděly dobře, kde je německé území.

Západní mocnosti věděly dobře, v jakém postavení jsou Češi vůči Němcům, okupantům naší země. Měli naši zemi uchránit všech zbytečných škod, neb trpěla hrozně pod komandem německých loupežných hord a hrůzovlády. Vzpomínáme všichni, kteří jsme tu německou hrůzovládu přežili a připadá nám vše jako sen a píšeme jen těch málo řádků, abychom stále našim příštím generacím připomínali ten osudný germánský tlak na východ, proti Slovanům. Nikdy, po nynější zkušenosti, nesmíme zapomenout tu prolhanou germánskou propagandu,

kteřá ůivila český národ lůi po celou dobu války pomocí novin a rozhlasu. Nikdy nesmíme zapomenout na ta utrpení a hrůzy, které Němci napáchali na našem českém národě. O tom všem budou psát české dějiny podrobně na věčnou paměť pro příští generace.

Po šestiletém utrpení válečných hrůz, které se sneslo nad celým světem, vyvolané německou zvlůi a touhou po nadvládě a ztročením celé Evropy a později ztročením i celého světa. Česko-slovenský národ byl prvním národem, který byl v předvoji této světové války našimi západními mocnostmi opuštěn a v březnu 1939 našimi odvěkými nepřáteli, německými vetřelci bez boje obsazen.

Po okupaci naší země německými vojsky počala nám nepředvídaná éra pokořeni a utrpení našeho mírumilovného českého národa. Byla hned odzbrojena naše armáda, obsazeny okresní úřady, pošty, všechny významné instituce, policejní a četnické stanice atd. Pod trestem smrti se musely všechny střeľné zbraně okamžitě odevzdat. Valí se na nás všechny hrůzy německé zpátečnické hitlerovské podkultury. Byly rozpuštěny všechny politické strany a spolky a veškeré schůzování, též i taneční zábavy byly přísně zakázány. Hasičské sbory byly sice ponechány a cvičení se dělo dle německých návrhů, pod kontrolou německých úřadů.

Němci Čechům nevěřili a proto s velkou nedůvěrou pohlíželi na hasiče. V hasičských sborech viděli složku, která by mohla v případě vzpoury národa, nebo v jiných činech proti Němcům býti nebezpečnou. Proto stále střeľili a kontrolovali velitele Zemské hasičské jednoty a postupně i velitele menších poboček Zemské hasičské jednoty. V roce 1940 – 1943 pořádala se častá cvičení hasičských sborů a Češi to považovali za jedinou skrytou, ne sice se zbraní v ruce, ale tím odhodlanější pomoc v případě potřeby. Dle nařizení, která se starala o bezpečnost svých spoluobčanů za noční doby, neb nikde nesmělo být žádné, ani to nejmenší světlo, byly ustanoveny noční hlídky. Jak se válka prodlužovala, tak Němci stále více utahovali smyčku na krku svým podmaněných národů. Za doby okupace, český národ těžce zaplatil nejenom na národním majetku, který Němci uloupili a zničili, ale obrovskou daň nejlepší české krve, statisíců českých žen, mužů a dětí, kteří zemřeli v koncentračních táborech. Tyto mučírny, které mohla jen německá bestie vymyslet, jsou odsouzení hodné. V těchto mučírňách byli lidé mučeni hladem, zimou, trýzněním, bitím a odpravováním na šibenících, hromadným vražděním v plynových komorách a hromadným spalováním k tomu účelu stavěných spalovacích pecí.

Vzpomínám a skláním se před všemi Čechy a Slováký, kteří padli za oběť německé zvlůi, mnohdy docela nevinně. Skláním se a vzpomínám na naše hasičské velitele, kteří padli do drápů našich uchvatitelů a v koncentračních táborech položili své životy na oltář vlasti. To byli ti praví hrdinové českého národa a na ty se nesmí nikdy zapomenout. To budeme mít stále na paměti a stále si připomínat pro příští generace českého národa. Hasiči za okupace nebyli jenom orgánem pomoci bližnímu, ale oni měli vyšší cíl, jak jednou při krátkém proslovu nadhodil bratr velitel Rohlík. Hasiči za okupace byli – mezi řádky myšleno – národní gardou, nebo-li národním vojskem s utuženou kázní a předvojenským výcvikem. To byla myšlenka našich předních hasičských buditelů pro českou věc. Hasiči, to byla jedna uniformovaná služba národa za okupace a při převratu byla první, která se zúčastnila strážní služby při odchodu německého vojska, ustupujícího před Rudou armádou. V polovině roku 1945 Rudá armáda, postupující rychle a nezadržitelně za německými hordami od moravské Ostravy a Jihlavy po všech silnicích směrem k našemu hlavnímu městu, Praze. V této době převratové žádné práce v polích se nekonala, neb touha po svobodě Čechů a Slováků se stala skutkem. V záplavě československých vlajek národ jásal a byl překvapen událostmi posledních před převratových dnů. Před převratem, v měsíci dubnu, slyšíme ze všech stran dunění děl, jak se vše blíží a každý v úzkostech a obavách čeká, co nám přinese zítřek. Vysvobození, nebo smrt?

Kudy se přehnala válka, vše bylo zbořeno, zničeno, lidé utíkali a někde německými hordami byli pobiti. Těchto všech hrůz jsme byli v Čechách ušetřeni. Snad zázrakem a věřím, že Bůh nechtěl, aby bylo srdce Evropy zpustošeno, chtě, aby zůstalo ušetřeno a zdrávo pro příští výstavbu slovanských zemí celé Evropy a znovu uspořádání celého světa. Jsme zase svobodni, avšak ožebračeni německými tyrany. Proto do práce všichni lidé dobré vůle pro znovu vybudování naší vlasti a našeho českého ráje. Děkujeme naší zahraniční vládě, v čele s prezidentem Edvardem Benešem, kteří se starali o znovudobytí našeho státu. Dále děkujeme západním mocnostem a především Rudé armádě, která má největší zásluhu o znovudobytí naší samostatnosti.

Vlasti zdar!

Bratrům hasičům

Nic netrvá věčně, všechno má svůj začátek a svůj konec. Někdy bývá začátek zlý a konec nejlepší, někdy zase naopak. Lidé jsou velmi vrtkaví ve svých názorech a ve svém počínání v životě. Nemají pevné vůle a často z různých malicherností utíkají od toho, co před nedávnem měli za samozřejmou povinnost- sloužit bližnímu k ochraně. Není to správné, osobní nesváry mezi bratry nepatří, podle skutečného pojetí myšlenky bratrského hasičstva. V prvé řadě musíme si uvědomit lásku k bližnímu. Bez lásky k bližnímu je život mezi bratry životem bezduchým a životem malomocným. Jaká radost a jaké nadšení bylo mezi bratry při zakládání našeho hasičského sboru, to mám v dobré paměti. Nic netrvá věčně, vše se na světě mění, i lidé. Doufám, že tento překvapivě žalostný stav bude odstraněn a že se vrátí zase doba – s chutí k povinnosti hasičské práci mezi bratry. Každá válka přináší různé nepříjemnosti a že v naší obci se uhnízdilo něco jako závist, nenávisť, osočování jeden druhého, atd. Takový charakter u lidí je špatným vodítkem občana k občanu a nepřispívá nikterak k dobré harmonii bratrů hasičů.

Bratři hasiči, jste všichni zakladatelé tohoto hasičského sboru a teď byste chtěli skládat své funkce? Zvláště vy, mladí! Nepohnulo by to vašim svědomím, když s takovým elánem jste zakládali hasičský sbor v Roztěži a teď byste ho chtěli snad strčit o dvacet let zpátky? To nesmíte, vy, mladí, připustit! I kdyby staří odešli, jste tu vy, kteří máte budoucnost a na vás je, abyste šli kupředu a zvelebovali naši obec a nedopustili, aby hasičský sbor byl zastrčen kamsi do starého železa. Toho si buďte vždy vědomi, abyste mohli, až zestárnete, s hrdostí předvést své účty o vykonané práci v hasičské myšlence příští, mladší generaci. Staří odcházejí a mladí nastupují. Vy mladí, ať vás sílí duch radosti a spokojenosti nad vykonanou prací pro dobro všech občanů v naší drahé vesničce Roztěži!

*Všemu lidu dobré vůle a všem hasičským sborům v naší osvobozené republice
z d a r !*

Valná hromada

V sobotu, dne 13. ledna roku 1947 konala se valná hromada hasičského sboru v Roztěži. Valná hromada byla konána ve spolkové místnosti v hostinci čp. 12, u Bílků a zahájil ji o osmé hodině večer starosta hasičů Šimek Josef.

Čtení došlých přípisů provedl jednatel sboru Stanislav Beneš. Byly předneseny zprávy funkcionářů a přikročeno k volbám odstupujících sborových činovníků. Josef Šimek- starosta, František Rohlík- velitel, Stanislav Beneš- jednatel. Všichni odstupující jednohlasně zvoleni a funkce jim ponechány v důvěře pro další činnost v našem hasičském sboru. Dále pojednání o přípravách k hasičskému plesu, který je určen na sobotu, dne 25. ledna roku 1947. Ve volných návrzích se rozvinuly různé debaty, které nabyly takového stupně, že bratr jednatel a pořadatel valné hromady Stanislav Beneš byl nucen energicky zakročit vůči osobám, které porušily hasičskou kázeň bratra k bratru. „Kdo dovede legraci a humor rozdávat, musí ho také z druhé strany umět přijmout“. O deváté hodině byla valná hromada rozpuštěna a bratři se rozešli do svých domovů. Proto bratři, „zlo“ pryč a „dobro“ mezi bratry v hasičském sboru.

Z d a r !

*Vlasti k obraně
bližnímu k ochraně*

HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI

DOVOLUJE SI VÁS UCTIVĚ ZVÁTI NA SVŮJ

P L E S

**POŘÁDANÝ V SOBOTU 25. LEDNA 1947
V SÁLE HOSTINCE PANA KARLA ŠANCE**

**ZAČÁTEK V 7 HODIN VEČER
HUDBA PANA HYLASA OSOB. ŘÍZENÍM**

VSTUPNÉ ZA OSOBU 25 Kč

ČISTÝ VÝNOS VE PROSPĚCH SBORU

Ples II.

V sobotu, dne 25. ledna roku 1947 byl pořádán druhý ples hasičského sboru v Roztěži. Tento ples, konaný v hostinci pana Karla Šance, nyní již majitelem – od parcelace v roce 1946. Sál v tomto hostinci byl nynějším majitelem, zvláště jeho dvěma syny Jirkou a Mílou, opraven a tímto i značně zvětšen. V tomto opraveném sále se konala prvně silvestrovská zábava za hojné účasti místního i okolního obyvatelstva. Po druhé, ples hasičského sboru. Sál byl naplněn účastníky a říznou hudbou kapelníka Hylase, která čítala deset muzikantů, byl zahájen taneční rej, trvající do sedmé hodiny ranní. Tančící děvčata měla dle módy různobarevné šaty jemných odstínů sahající až k zemi a páni většinou v černých šatech. Zábava se rozproudila v přátelském a kamarádském veselí a kdo se nemohl do toho proudu

zapojit, stačilo nějaké to štamprlátko, aby mohl svůj článek navázat do celého řetězu těch veselých, mládí užívajících si lidiček. Tančil se valčík, polka, tango a také česká beseda. Tuto noc byl dvaceti stupňový mráz a prostorný sál nemohl býti dostatečně vytopen, takže každý tančící smrtelník hleděl, aby svou dušičku zahřál se svým protějškem na veřejném hledišti tančících párů. Vstupné za osobu bylo 25 Kč a vybráno bylo celkem 5.800 Kč. Hudebníkům zapláceno 3.400 Kč. A tak v občanském prostředí bez stranických výčitek a majetkových hodnot, druh k druhu, občan k občanu, přítel k příteli, všichni jeden národ, jedna krev a jedna rodina. Tak to má být, bratrská pospolitost a láska k bližnímu po celé naší vlasti.

Z d a r !

Úmrtí

Dne 28. června roku 1948 rozlétna se smutná zpráva o skonu bratra Karla Šance, hostinského v Lázních Roztěž. Bratr Karel Šanc, rodem ze Sedlce u Kutné Hory, po úmrtí hostinského pana Procházky, převzal pacht restaurace do svých rukou. Zemřel po delší nemoci ve věku 66 let. Byl členem osadního zastupitelstva a po návratu ze světové války v letech 1914 až 1918 byl zvolen za politického starostu obce Roztěž – Lhoty.

Tuto funkci vykonával čestně a svědomitě, pokud jeho síly stačily a jak toho času bylo třeba. Pracoval vždy ve všem a všude tak, aby neuškodil sobě a také ani svému bližnímu a hleděl jak jen bylo možné, aby vyšel vstříc každému občanu dobré vůle. Lidé ho měli rádi a kdo snad viděl u zemřelého nějakou chybičku, budiž mu odpuštěno, neb žádný nejsme jeden ten, aby se vyrovnal lidem všem.

Každý neseme na sobě něco dobrého a něco špatného, aniž bychom to na sobě pozorovali. Při zakládání hasičského sboru v Roztěži, na valné hromadě konané dne 4. prosince roku 1938 v hostinci u Bílků, byl jeden mezi prvními, kteří se přihlásili za členy přispívající do tohoto nově se tvořícího hasičského sboru.

Bratr Šanc byl věřícím katolíkem a pečoval o pořádek v kapliče roztežské. Ve čtvrtek, dne 1. července roku 1948, o půl třetí hodině odpolední jsme doprovodili zesnulého bratra jako přispívajícího člena na poslední cestě v parádním obleku.

„Bratře Šanci, vzpomínáme na Tebe a budiž Ti ta země lehkou, měl jsi ji rád a nashledanou tam, odkud není již více návratu“.

Za hasičský sbor, kronikář

Dne 17. října roku 1948, na den vzpomínky třicetiletého výročí naší československé samostatnosti, pořádalo hasičstvo po celé naší vlasti projevy a bylo přečteno memorandum slibu pro všechny členy hasičstva.

Za okupace hasičstvo bylo jedinou složkou národa, které bylo cvičeno v duchu pro obranu a ochranu svých bližních a celého národa proti našim vetřelcům.

A jako každý občan republiky je zapojen do pětiletého budovatelského plánu, tak i hasičstvo se připojuje na cestu budovatelskou pro lepší zítřek nás všech a pro blaho našich příštích generací.

K tomu nám dopomáhej víra v naši nezlomnou sílu v bratrské lásce občan k občanu a ruku v ruce krácejme ve svornosti vpřed, do neznámého budoucího zápasu života, který v tuto dobu váží se každým dnem na vahách míru nebo války.

Slavnost

dne 28. října roku 1948 byla pořádána slavnost na oslavu 30. výročí naší československé samostatnosti. Náš sbor byl účasten též na této slavnosti pořádané v Kutné Hoře. Této slavnosti se zúčastnilo roztěžské hasičstvo v počtu 12 bratrů. Do Kutné Hory byli jsme dovezeni na nákladním automobilu Stanislava Vašíčka, mlynáře ve mlýně „Karlovo“. Příjezd do Kutné Hory o deváté hodině ranní a hlášení veliteli kutnohorského hasičstva před kutnohorskou hasičskou zbrojnicí. Po seřazení pochod na Stalinovu třídu, tj. směr od škol „Komenský“ k Sedlci. Na této třídě se řadil již celý průvod skládající se z kutnohorské vojenské posádky, hasičstva, legií z první světové války, partyzánů, skautů a jiných různých spolků a korporací.

O desáté hodině se průvod hnul s hudbou v čele a pochodovalo se na Palackého náměstí, kde z okrášlené tribuny promluvil několik řečníků svou národní řeč. O vzniku našeho Československého státu před třiceti léty, atd. Každý měl své zraky upřeny k tribuně a naslouchal slovům přednášejících řečníků. Stáli jsme do plných 12 hodin, kdy po ukončení slavnosti byl rozchod všech spolků a korporací a jenom hasičstvo, legionáři a partyzáni zůstali seřazení v šípkách, kterým kutnohorská vojenská posádka vzdala poctu doprovázenou kutnohorskou kapelou.

O jedné hodině odpoledne jsme byli opět před hasičskou zbrojnicí v Roztěži a na rozloučenou s mohutným „zdar!“, se každý koukal dostat co nejdříve za prostřený stůl na kousek té pečeně a knedlo se zelím. Dobré chutnání a chutná výborně.

Valná hromada

Dne 29. ledna roku 1949 byla konána valná hromada hasičského sboru v Roztěži, ve spolkové místnosti v hostinci paní Bílkové, čp. 12 o osmé hodině večerní. Zúčastnilo se 13 členů činných, 1 člen přispívající a obecní pokladník Opasek Josef z čp. 8. Valnou hromadu zahájil starosta hasičů, bratr Josef Šimek a povstáním jsme uctili vzpomínku na zemřelého bratra Karla Šance z čp. 18, přispívajícího člena našeho sboru. Bratr jednatel Stanislav

Beneš přečetl protokol z minulé valné hromady. Bratr velitel František Rohlík podal zprávu o výkonu a práci sboru za minulý rok. Dále přečetl došlé dopisy od ústředí čsl. hasičstva.

Československé hasičstvo je jednou vynikající složkou v našem národě, která dobrovolně koná služby k ochraně všech občanů a tím prokazuje neocenitelní služby celému národu.

Úspěšně byl splněn dvouletý plán v celkovém rozpoložení a od 1. ledna roku 1949 kráčíme vpřed do další budovatelské práce pro zdar a rozvoj našeho čsl. hasičstva. Do pětiletého plánu, který si čsl. hasičstvo vytklo za cíl, tj. pokračovati v budovatelské práci všech našich bratrů prohlubovat lásku občana k občanu a k celému lidstvu.

Ve volných návrzích byla rozvedena debata o různých organizačních, technických a finančních problémech, týkajících se našeho sboru. Prodebatovány byly různé návrhy, které v příznivé možnosti byly kladně vyřešeny a vzaty na vědomí.

Bratři, hlavy vzhůru a v boj proti všem škůdcům našich bližních a boj proti všem našim nepřátelům!

Z d a r !

Ples III.

HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI

*DOVOLUJE SI VÁS POZVATI NA **P L E S**
V SOBOTU 19. ÚNORA 1949 O 19. HODINĚ V HOSTINCI U ŠANCŮ*

VSTUPNÉ 30 Kč – HUDBA P. KAPELNÍKA KOTRBY ZA OSOBNÍHO ŘÍZENÍ

Tento třetí ples byl pořádán v sobotu 19. února roku 1949 místním hasičským sborem v hostinci u Šanců v Roztěži. Na plese hrálo sedm hudebníků pana kapelníka Kotrby z Uhlířských Janovic za osobního řízení. Vstupné bylo 30 Kč za osobu, vybráno 8.000 Kč a zapláceno muzikantům 3.500 Kč a dále různé jiné výlohy jako elektrické osvětlení, zemská dávka ze zábav, autorské právo atd. Zábava byla čteně navštívena obzvláště z okolí, jako z Tuchotic, Malešova atd. V celkovém jádru zábava byla přátelská a kamarádská a tancovalo se tak, jak to doba nesla. Zábava se plně vydařila a tancovalo se do 4. hodiny ranní.

Vlasti zdar!

Schůze

Na den 7. března roku 1949 na osmou hodinu večerní byla svolána schůze všech členů našeho sboru do spolkové místnosti u „Bílků“, čp. 12. Na tuto schůzi sešlo se z devatenácti pouze devět členů, většinou starších bratrů. Schůzi zahájil bratr velitel František Rohlík, čp. 16 a vzpomněl 99. výročí narození našeho prvního prezidenta osvoboditele T.G. Masaryka. Bratr jednatel Stanislav Beneš, čp. 3 přečetl protokol z minulé valné hromady. Námitek nebylo. Bratr velitel přečetl došlé dopisy od Okresní hasičské jednoty, které daly přítomným bratrům mnoho přemýšlení a nakonec bezvýsledně.

Jednalo se o výcviku několika mladých bratrů hasičů k novému vyškolení pro jednotné cvičení všech složek našeho hasičstva. Dále o vyslání několika mladých bratrů hasičů na hromadné vystoupení na slavnosti, která se má konati v neděli, na den 3. července roku 1949 v Kutné Hoře. Dále zaslali OHJ v Kutné Hoře od každého člena 10 Kč na výdaje této slavnosti, na kterou má každý člen sboru volný vstup. Podpořiti finančně, neb v naturáliích tombolu, která se postará o občerstvení zúčastněných návštěvníků, atd. Zasláno bylo OHJ do Kutné Hory 500 Kč.

Za různých debat a výkladu neměl nikdo pochopení věnovat se tomu ušlechtilému cviku hasičské myšlenky, pro věc tak významnou pro všechny naše občany. Uznáváme, je doba pokroku, nejistá a žádný nemá náladu takovou, aby se věnoval něčemu významnému pro ochranu svých bližních. Mechanizace venkova a strojní zařízení našich zemědělců dosud nepomohlo nahradit nedostatek pracovních sil a naši bratři mají tolik práce, že nemají ani chvilku se věnovat dílu tak významnému.

Pravda také je, že náš venkov v této době je nad míru zbytečně přemrštěn písemnou agendou, která vyžaduje mnoho promrhaného času ke zdolání všech těch, řekněme upřímně, zbytečných prací. Toto všechno odporuje a kazí dobrou náladu a rozleptává vazivo ve výkonu hasičské práce mezi bratry.

Přesto, ale vy, mladí, máte jít hrdě cestou pokroku, nebát se a překonávat všechny překážky, která nám přijdou v cestu. Na ty staré se už nemůžete spoléhat, ale máte jít vpřed, neb vaše je budoucnost pro zdar dalšího vývoje v našem hasičském sboru. Pro dobrou věc v naší obci, pro ochranu svou a všech bližních v tomto lidském zápolení.

Nevěšte hlavy, obzvláště vy, mladí bratři, když už staří pokulhávají a vložte všechnu energii aspoň pro udržení našeho sboru, abyste mohli ve stáří odevzdat dílo čisté, neztenčené a vycvičené vašim budoucím. Pamatujte, co práce dalo našim budovatelům tohoto hasičského sboru a co starostí o výzbroj a výstroj tohoto sboru v domnění, že příští naše generace ocení toto dílo a že bude se snažit, aby ještě zlepšila a rozšířila pro příští naše budoucí. Buďte pamětliví, že za okupace hasičstvo bylo jedinou uniformovanou složkou národa a každý rád se oblékl do té uniformy a jen potřeboval pušku do ruky a vystoupit na barikády proti nepřátelům naší vlasti.

Proto mladí bratři hasiči, střeste toto dílo a ved'te k rozkvětu za každé bouře a v každém protivěnství, aby nezaniklo, neb to bude vaše pýcha v naší obci a ochrana proti největšímu nepříteli – ohni.

Vlasti zdar!

HASIČSKÝ SBOR V ROZTĚŽI

POŘÁDÁ V SOBOTU 14. LEDNA 1950

P L E S

V HOSTINCI U ŠANCŮ V 7 HODIN VEČER

HUDBA PANA KAPELNÍKA KARBANA Z ČESTÍNA – VSTUPNÉ 30 KČ

Dne 14. ledna roku 1950 byl pořádán hasičský ples v Roztěži v hostinci u Šanců. Hudba pana kapelníka Karbana z Čestína čítala osm hudebníků. Na vstupném se vybíralo 30 Kčs na osobu. Vybralo se do pokladny 7.960 Kč s obnosem 500 Kč, který věnoval sboru Svaz českých novinářů. Hudebníkům bylo zaplaceno 3.730 Kč mimo večeře a piva. Ples byl četně navštíven, obzvláště hojnou účastí občanů Malešova a Tuchotic. Hudba hrála písně k velké spokojenosti všech tančících a veselá nálada všech přítomných byla skvělá. Tančilo se do šesté hodiny ranní a každý opouštěl s veselou náladou tento hasičský ples.

Vlasti zdar!

Valná hromada hasičského sboru v Roztěži

Ve čtvrtek dne 2. února roku 1950 byla pořádána valná hromada hasičského sboru v Roztěži. Na valnou hromadu se sešlo 20 členů činných a 3 členové přispívající. Tohoto zasedání se též zúčastnil okrskový velitel bratr Pecha z Malešova. Schůze byla zahájena o osmé hodině večer v hostinci paní Bílkové, čp. 12, starostou hasičského sboru v Roztěži bratrem Josefem Šimkem z čp. 13. Druhý na pořadu přednesl velitel sboru bratr František Rohlík z čp. 16 rozsáhlý referát o činnosti, neb jak správně vyjádřil, o nečinnosti sboru v roce 1949. Ano, tak správně uvedl nezájem bratrů hasičů ke školení každého jednotlivce. Snažení bratra velitele bylo marné. Svolání na cvičení neměli pochopení a dostavilo se jenom několik členů, takže nebylo možno provést vše tak, jak toho pořádný sbor alespoň v menším měřítku potřebuje.

V létě jsme zde sice měli generální přehlídku před okresním velitelem bratrem Horáčkem z Kutné Hory i s jeho dvěma činovníky. Na tomto kontrolním cvičení se bratři hasiči potili, ale vzdor nenadcvičenosti bratrů dopadlo vše uspokojivě, a to proto, že právě přšelo.

Ku konci referátu bratra velitele, který trval asi půl hodiny, došel k závěru a shrnul všechno nepochopení bratrů v jeden bod. Dnešní doba jak ve světovém měřítku, tak i v našem státě napíná mozkovou strukturu každého občana této planety k takové nervozitě, že není možno soustředit své myšlenky a své síly ku klidnému vnímání prací a povinností na něho

kladené. Prožíváme dobu velkých světových převratů a doufám, že snad přijde doba k uklidnění a že každý bratr se bude moci plně soustředit ve svém nitru na blaho a lásku k bližnímu. Dále byl na pořadu jednatel bratr Stanislav Beneš, čp. 3, který přečetl protokol sepsaný dne 29. ledna roku 1949 a ze schůze konané dne 7. března téhož roku. Dále pokladník bratr Jaroslav Beneš podal zprávu o příjmu a vydání hasičské pokladny ke dni 2. února roku 1950, která činila následující čísla:

Příjem 14.199,50 Kčs

Vydání 9.766,- Kčs

*-----
tedy přebytek činil 4.433,50 Kčs*

Další činovníci přednesli každý svůj úkol. Dále velitel bratr František Rohlík odstupujícím členům do zálohy bratrům Josefu Zdeňkovi, Jaroslavu Benešovi a Jaroslavu Smutnému poděloval za vzorné a uznalé služby ve sboru a předal jim krásně provedený „Diplom“. Pro povzbuzení všech bratrů hasičů přednesl pochvalu několika připomínkami za vzorné plnění úkolů v hasičském sboru.

V závěru se ujal slova okrskový velitel bratr Pecha z Malešova. Uznal sice všechny důvody přednesené bratrem Rohlíkem, ale nespokojil se s nečinností sboru a povzbuzoval všechny bratry k většímu úsilí a k práci v hasičském sboru. Vzpomněl práce v prvních letech našeho sboru a přál, aby se zase rozvinul ten elán bratrský a radost každého bratra z každé vykonané práce pro všechny občany naší vesnice.

Vlasti zdar!

Hasičské auto

Známé pořekadlo v této nové době „postaru se nedá žít, postaru se nedá hospodařit“ proniká důsledně do všech oborů naší výroby v továrnách, v zemědělství, v kancelářích, zkrátka všude, v celém lidově demokratickém aparátu. Podle nového finančního plánu každá obec svůj pokladní přebytek byla povinna odevzdat do státní pokladny. Od nového roku 1950 již neexistuje pokladní hotovost v obecních pokladnách, nýbrž veškerý obecní příjem se odesílá do státní pokladny. Naproti tomu zas potřebu hradí stát podle předběžného rozpočtu, jak ustanovil Místní národní výbor s místní finanční komisí a schválený Okresním národním výborem.

Jelikož v naší obci jsme měli částku peněz, které by nám byly zamrzly, rozhodli se někteří naši občané, aby se něco za ty peníze pořídilo k prospěchu naší obce a nás všech. Bylo navrženo zakoupit auto k naší motorové stříkačce. Této myšlenky se ujal předseda Místního národního výboru František Říha, velitel hasičského sboru František Rohlík a z finančního hlediska st.kap.v.v. Josef Opasek. Čas kvapil a tito bratři byli stále v činnosti, aby nepromeškali čas, který trval již jen několik dní, aby peníze úplně nezamrzly. Bylo nám několik vozů nabídnuto a proto bylo nutné shlédnouti, který by svou zachovalostí vyhovoval svému poslání hasičského sboru a též únosnosti finančního nákladu.

Bratr velitel František Rohlík se ujal celé této záležitosti a neúnavně se obětoval cele, aby učinil za dost této své myšlenky. Spojoval se telefonicky na různé dopravní firmy, až se mu

podářilo objevit jedno malé nákladní auto, které by vyhovovalo našim požadavkům a našemu přání. Jedna koncesovaná autodoprava, firma Stanislav Kejhal Praha, Břevnov měla na prodej vůz značky „Ford Kanada“ s motorem o obsahu 90 koňských sil a únosnost 1500 kg za cenu 88.600,- Kč.

Na požádání bratra velitele Františka Rohlika byl vůz převezen do Roztěže s náhradou spotřeby benzínu. Auto bylo shledáno v dobrém stavu, bylo koupeno a 27. února roku 1950 bylo natrvalo v naší obci. Pro nedostačující obnos na zaplacení auta, byla provedena v naší obci Roztěž – Lhoty sbírka, která vynesla okolo osmi tisíc korun (též Svaz českých novinářů přispěl darem pěti tisíc korun).

Buďte hrdi bratři hasiči a vaňte si této vymoženosti v hasičském sboru v Roztěži, neboť málo která obec se může pochlubit výzbrojí a výstrojí sboru jako Roztěž. Za to vzdáváme nejsrdečnější díky všem, kteří měli největší zásluhu na vybudování a vybavení hasičského sboru. Proto bratři všechno hašteření stranou a věnujte všechnu pozornost vašemu hasičskému sboru a především výcviku mužstva, abyste byli vzorem všem sborům, které vás poznají. Proto s chutí vy, mladí bratři, s láskou se pusťte do díla, abyste hájili čest a dobrou pověst hasičského sboru v Roztěži. Nestraňte se povinností, které dobrovolně brali jste na sebe a vynaložte všechny síly pro rozvoj obce a pro její zabezpečení proti nejzhoršujícímu živlu, jako je požár.

Vlasti zdar – požáru zmar!

HASIČSKÝ SBOR ROZTĚŽ POŘÁDÁ

P L E S

V SOBOTU DNE 13. LEDNA 1951 O 19. HODINĚ V HOSTINCI „LÁZNĚ ROZTĚŽ“

HUDBA PANA KAPELNÍKA RYNDY

VSTUPNÉ OBVYKLÉ – ČISTÝ VÝNOS NA VYBAVENÍ HASIČSKÉ ZBRONICE

Dne 18. května roku 1952 pořádalo Okresní sdružení svazu československého hasičstva v Kutné Hoře sjezd hasičstva na zámku Kačina. Tohoto sjezdu se zúčastnila též Místní jednota čl. hasičstva v Roztěži.

**MÍSTNÍ JEDNOTA ČSL. HASIČSTVA V ROZTĚŽI
DOVOLUJE SI VÁS POZVATI NA SVŮJ**

HASIČSKÝ P L E S

V SOBOTU 5. LEDNA 1952 O 19. HODINĚ V HOSTINCI LÁZNĚ ROZTĚŽ

HRAJE VELKÝ ORCHESTR MSLH Z BÍLÉHO PODOLÍ, ŘÍDÍ PEPA DLASK

VSTUPNÉ OBVYKLÉ – ČISTÝ VÝNOS NA VYBAVENÍ HASIČSKÉ ZBRŮJNICE

**MÍSTNÍ JEDNOTA ČSL. HASIČSTVA V ROZTĚŽI
POŘÁDÁ V SOBOTU DNE 17. LEDNA 1953**

P L E S

V HOSTINCI LÁZNĚ ROZTĚŽ V 7 HODIN VEČER

ÚČINKUJE ORCHESTR MSLH Z KUTNÉ HORY, VEDOUcí MILDA DRNOVEC

Rok 1956

Nerad zaznamenávám těchto pár řádků, ale je nutno zaznamenat všechny děje a události v Roztěži, též i našeho mladého hasičského sboru.

Vzpomeňme na první léta po založení našeho hasičského sboru, zvláště po dobu okupace v letech 1939 – 1945. S jakou chutí a elánem jsme pořádali častá hasičská cvičení. S jakou hrdostí jsme oblékali hasičský stejnokroj.

To byla za okupace jediná krojovaná složka, která měla před okupanty skryti pozadí naší tajné armády, sice rázu nevojenského, ale duchem i kázní vojensko-bratrskou, která se uplatnila při ústupu vojenských oddílů a vojsk německé armády v roce 1945.

Bratři hasiči a spoluobčané naší obce Roztěže po dobu ústupu Němců, hlídali ve dne v noci majetek a životy našich občanů do příchodu Rudé armády, kdy první dva ruské vojáky přivítali naši občané v Roztěži, kteří přijeli do Roztěže na motocyklu Jawa a byli přivítáni vřele a s láskou, jako osvoboditelé naší Československé republiky.

Náš hasičský sbor pokračuje dále v činnosti a pomalu vynechává na své cestě kupředu. To je smutné předsevzetí, neboť hasičstvo, to je láska k bližnímu a my máme být všichni bratry, jeden ke druhému, v každé době kdykoliv a kdekoliv.

Kde je příčina? Asi v tomto. Do založení Jednotného zemědělského družstva v Roztěži žila celá obec v klidu a v naprostém souladu, občan k občanu. Po založení JZD vznikly dva tábory – družstevníci a nedružstevníci a ti se navzájem nenáviděli až do té doby než byli pohlčeni všichni do Jednotného zemědělského družstva.

Tento poměr nevraživosti ve společném hospodaření pokračuje v současné době dále. Každý je od rána do večera zaměstnán v práci, ba i v neděli a ve svátek, ve špičkových pracích, aby si vydělal na to živobytíčko.

Ano a proto ta nechut' a nezáměr o hasičský sbor a o všechna cvičení, která se vždy často a s pochopením prováděla. Tak to asi vypadá v současné době pokroku. Je potřeba uvažovat a přemýšlet, jak by se dalo vše napravit a povzbudit všechny mladé bratry hasiče k nové činnosti v hasičském sboru v Roztěži.

Jsou různé předpoklady, ale především musí každý jít s dobou pokroku tak pozorně, aby nezakopl o atomovou bombu a ta aby ho nevyhodila na jinou planetu, a to by byla jeho poslední cesta, po které by se již zpět nevrátil.

V práci mnoho zdaru!

Ples

dne 19. ledna roku 1957 byl pořádán hasičský ples v Roztěži, již čtvrtý rok bez pozvánky. Podle toho můžeme usuzovat, že náš hasičský sbor všestranně chudne a že se mu nedostává potřebné mladé krve k výkonu jeho činnosti. Návštěva byla chudá tak, že tančící se mohli řádně rozjet do kola. Hudba byla z tabákovky ze Sedlic a hráli asi do čtvrté hodiny ranní. Příjem na vstupném jen tak tak pokryl celkové vydání.

Ples

dne 11. ledna roku 1958 požárníci v Roztěži pořádali svůj obvyklý ples. Tento ples byl málo navštíven, neb i domácí byli málo zastoupeni. Vesele to začalo, že až některým oči hořely, po té silné sodovce. O půlnoci měl být konec, ale všichni přítomní si to prodloužili a někteří až do rána. Jelikož při malé návštěvě málo vybrali na vstupném, náhoda popřála, že vybrali dosti při zvaní po obci, že jen tak uhradili celé vydání konané zábavy.

Co takovému cvičení říkáte, požárníci v Roztěži! Zábavě zdar, alkoholu zmar!!!

Hrála hudba kapelníka Kotraby z Uhlířských Janovic, hrálo osm hudebníků a všem se to velmi líbilo.

Hasič – Požárník, rok 1958

Jo, to bylo něco, pro nás kluky, když jsme uslyšeli slovo hasič. Tak jako když do nás vjede elektrika. To když měli cvičení a lezli pomocí žebříku po dřevěné hasičské věži vysoké jako do třetího patra a některý odvážný se vyšplhal až na špici střechy a tam vztyčil červeno-bílou vlajku na znamení hasičské přítomnosti na cvičení. Na to jsme vyvalovali oči a obdivovali tu smělou a říkali jsme, že by mohl býtti artistou někde v cirkusové aréně.

Takovou hasičskou věž měli hasiči v Sobotce, v období okolo roku 1890. Když se všichni bratři o ní opřeli, tak každý jasně viděl, jak se pohybuje až v základech. Základy to sice žádné nemělo, nýbrž silné dubové klády zapaštěné na rozích do dvoumetrové hloubky. Podle tesařského umění to bylo nastavováno do velké výše. Zda-li to tam ještě stojí, není mi známo, ale myslím, že to muselo ustoupit následkem stavebního ruchu a muselo se to zbourat, jestli to vítr nepoložil sám.

O Božím těle, to jsme se níž nemohli dočkat, když všechny tři stříkačky vyjely ověčeny ze svého stanoviště u kostela na náměstí a mosazné bány vyleštěné, že se leskly jako zlato. Tenkrát jsem neslyšel popěvek „hasiči jedou, stříkačku vezou, pan velitel na ní sedí, hasiči se dřou“!

My jsme se omezili pouze na „hasič, do pr... ti nasyč!“ Jak jsme měli na vše oči vyboulené, jen tak tak, že se nekoulely po zemi a nevypadly nám z důlků. Tu najednou rány z hmoždířů, tak honem nohy na ramena a pádíme v tu stranu, odkud bylo slyšet rány. To byl let, že jsme až patami tloukli do panimandy, ano, to bylo mládí, to již uprchlo do daleké minulosti.

*Hasič, hasič, hasič,
také toto jméno mizí až zmizí úplně,
neb již ho vystřídalo jméno pokroku
požárník, požárník, požárník.*

*A tak na naši „hasičské zbrojnici“
též zmizelo toto pojmenování
a bylo nahrazeno novodobým pojmenováním
„Požární zbrojnice“.*

*Tak bratři požárníci,
čiňte se také,
abyste tu naši nadějnou mládež povzbudili
a ukázali jí lásku
a pomoc bližnímu
při záchraně jeho majetku před požárem.*

Požárníkům zdar, požáru zmar!!!